

TOMATENKRANT

Nieuwsblad voor SP-leden in Zutphen, Warnsveld en Voorst Oktober 2020

MILJOENEN BEZUINIGEN WAAR TREK JE DE GRENS?

Wil de gemeente Zutphen een sluitende begroting krijgen, dan moet de gemeenteraad binnenkort besluiten opnieuw zo'n 3 miljoen euro te bezuinigen. Dat is bovenop de 13 miljoen euro die er al eerder bezuinigd werd. De bezuinigingen zijn het gevolg van een Rijksoverheid die maar blijft bezuinigen op gemeente, zodat ze de belastingdruk voor grote bedrijven laag kan houden.

SP-fractievoorzitter Nils Müller: 'De vraag begint te rijzen, hoe lang de gemeente Zutphen hier nog vrijwillig aan mee moet werken'.

Als alle voorgestelde bezuinigingen doorgaan, dan wordt de Onroerend Zaakbelasting

(OZB) flink verhoogd, wordt er stevig bezuinigd op de culturele sector, gaan de parkeerkosten omhoog, wordt de gemeentelijke financiering voor peuteropvang gehalveerd en krijgen verenigingen geen geld meer voor het ophalen van oud papier. De bezuinigingen komen bovenop een eerdere bezuiniging van jaarlijks € 13 miljoen euro op zorg- en armoedebeleid.

Waar komen al deze bezuinigingen vandaan? Sinds de jaren '80 zijn belastingen voor grote bedrijven steeds verder verlaagd. De belastingdruk voor grote bedrijven is de afgelopen 10 jaar met een kwart gedaald. Als de overheid min-

der inkomsten uit belasting heeft, kan het ook minder uitgeven. Daarom wordt er al decennia bezuinigd op zorg, onderwijs, sociale zekerheid en de gemeenten.

'De vraag begint te rijzen, hoe lang de gemeente Zutphen hier nog vrijwillig aan mee moet werken,' stelt SP-fractievoorzitter Nils Müller, 'wij moeten onszelf de vraag stellen: waar trekken we de grens? Gemeente Zutphen hoeft niet eindelijk lijdzzaam toe te kijken hoe de Rijksoverheid haar uitmelkt, terwijl het bedrijfsleven vrijuit gaat.'

→ Lees op zutphen.sp.nl meer over dit onderwerp en het standpunt van de SP.

SP STROOPT DE MOUWEN OP SPANNENKOEKEN EN STRIJDLUST

Veel enthousiasme, interessante gesprekken en lekkere pannenkoeken waren er op de jaarlijkse ledenbijeenkomst. Eind september kwamen zo'n 25 Zutphense SP'ers af op het SPannenkoekenfeest in het Warnshuus, waar de bestuursleden in de keuken stonden om voor een heerlijke maaltijd te zorgen.

Digitaal te gast was Tweede Kamerlid Renske Leijten, die met de leden in gesprek ging over de oorzaken en gevolgen van toeslagenaffaire, maar ook over de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021. Daarna veel gesprekken onderling over de campagne die eraan komt, maar natuurlijk ook over de actualiteit. De mouwen van de Zutphense SP-afdeling zijn opgestroopt.

En uiteraard verliep de bijeenkomst helemaal Corona-proof.

SOCIALE GESCHIEDENIS VAN ZUTPHEN oktober 2020

Zutphens is beroemd om haar prachtige middeleeuwse erfgoed. Maar Zutphen kent ook een rijke sociale geschiedenis, die maar al te vaak onderbelicht dreigt te raken. In aanloop naar 2021, het jaar van de Sociale Geschiedenis van Zutphen, staat de *Tomatenkrant!* maandelijks stil bij een gebeurtenis uit de rijke sociale geschiedenis van Zutphen.

DEEL 2: EEN LIBERALE GEMEENTERAAD

In 1847 was er in Zutphen opstand geweest, daarover schreven we in de vorige *Tomatenkrant!*. In 1848 slaat de vlam in de pan in heel Europa. In alle grote Europese steden gaat de bevolking de straat op, arbeiders en rijke burgers staan zij aan zij. Ze eisen sociale hervormingen en zeggenschap. In Frankrijk wordt de koning gedwongen afstand te doen van de troon. Datzelfde wil de Nederlandse koning Willem II natuurlijk voorkomen. Daarom besluit hij Nederland een héél klein beetje democratischer te maken, in de hoop de opstand in de kiem te smoren. Sociale hervormingen blijven op dat moment nog uit.

De liberaal Thorbecke mag een nieuwe grondwet schrijven. Die ook gevolgen heeft voor Zutphen, voornamelijk doordat gemeenteraden een totaal ander karakter krijgen.

Vóór 1848 bestond de gemeenteraad uit vijftien gemeenteraadsleden die voor het leven benoemd werden. Die gemeenteraadsleden werden gekozen door rijke burgers, regenten en kerkbestuurders die lid waren van speciale 'kiescolleges'. Deze vijftien gemeenteraadsleden hadden niet zo veel te zeggen, want het hoogste gezag lag bij de door de koning benoemde wethouders en burgemeester.

Jacob Dam, Zutphens eerste liberale wethouder

Ná de revolutie van 1848 krijgen meer mensen invloed op de politiek, maar het zijn vooral de rijke burgers die profiteren van de grondwetwijziging. Vanaf dat moment wordt de gemeenteraad direct gekozen door de +/- 700 rijkste inwoners van de gemeente. Natuurlijk stemt de meerderheid van hen op liberalen. En alhoewel de burgemeester nog steeds benoemd wordt door de koning (tot op de dag van vandaag), stelt de gemeenteraad voortaan twee wethouders 'uit hun midden' aan. Zo krijgen de liberalen het voor het zeggen in Zutphen.

De beslissende ommekeer in de machtsverhoudingen vindt plaats in 1861, dan wordt de jonge advocaat en liberaal Jacob Dam wethouder in Zutphen. Hij volgt daarmee de conservatieve Maurits Jacob van Löben Sels op. Vanaf midden jaren '60 van de 19^e eeuw nemen de liberalen het roer in Zutphen definitief over van de conservatieven. Wat ook zo zijn gevolgen zal

hebben voor de sociale strijd in Zutphen...

COLOFON

De *Tomatenkrant* wordt gemaakt door het afdelingsbestuur van de Zutphense SP en verspreid in Zutphen, Warnsveld en Voorst. Dankzij de vele vrijwilligers is het mogelijk deze krant te schrijven en te verspreiden. Kijk voor meer nieuws en meer foto's op www.zutphen.sp.nl
Twitter: @SPZutphen
Facebook: SP Zutphen/Warnsveld

REACTIES

Correspondentieadres: Dreiumme 18
7232CR Warnsveld - Tel: 06 44939487

SP HULPDIENST

De SP-afdeling Zutphen heeft een eigen hulpdienst die u met raad en daad bijstaat bij allerlei vragen en diensten. Voor leden en niet-leden.

Bel voor hulp naar 06 17416289